

længere end til § 1. Det forundrer mig i høi Grad, at han ikke kunde naae videre, da Lovforslaget kun er 2½ Linie, at han ikke kunde arbejde sig saa stærkt fremad, at han naaede til § 2; men han havde kun Brug for § 1. For at gjøre det til en usjel Smule Stat taler den ærede sidste Taler kun om Stempelafgiften; men der er i § 2 Noget, som kaldes Thinglæsningsgebyr, og det forekommer mig, at naar det føies til, bliver det ikke saa lille en Stat endda. Jeg har ikke ment, at vi her skulde føre en vidtløftig og indgaaende Debat om denne Sag, og derfor griber jeg strax til uden Omsvøb paa dette Sted at nævne nogle Tal igjen, fordi de ophjse mere end mange Ord. Derfom vi tænke os, at der blev taget Hensyn til det Par Ord, jeg jagde til en Begyndelse ved denne Forhandling, at der blev taget Hensyn til de Udtalelser, der fremkom ved 1ste Behandling i forrige Samling, nemlig at vi ikke alene fik Stempelafgiften hævet og Thinglæsningsgebyrerne hævede, men ogsaa Gebyrerne for Udslettelse, var det ikke saa Lidt, og det vilde ogsaa være Noget for Husmændene, som det ærede Medlem til Slutning kom til. Jeg vil gerne slutte mig sammen med det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds; lad os prøve paa, om vi kunne gjøre Noget for Husmændene. Jeg skal følge ham i saa Henseende og vise ham et Punkt, hvor han kan komme til at hjælpe Husmændene, og jeg stoler paa, at et saa indflydelsesrigt Medlem som det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds er i vort Land, virkelig vil lade Handling følge paa Ord, saa at vi virkelig kunne komme til at hjælpe Husmændene. Det stoler jeg paa; men det vil tiden nu vise. Naar der i dette Lovforslag tales om, at Thinglæsningsgebyr og Stempelafgift skulle være fri, saa vil jeg sige, at det er slet ikke saa lille en Sag. For de høie Herrer, der indtage de høieste Stillinger i Samfundet, spiller det ingen Rolle; men det ærede Medlem kan være overbevist om, at der er mange smaa Jordbrugere, der ville være glade over at slippe for disse Udgifter. Jeg skal nævne, hvorledes Udgiften vil stille sig, naar vi tænke os Lovforslaget vedtaget med de Tilføielse, jeg her har antydet, og som ogsaa kom frem under Debatten ved 1ste Behandling. For et Laan af 2,000 Kr. dreier det sig om 16 Kr. 87 Ore. Er det Smaating? Og derfom vi gaa til 4,000 Kr. eller 2,000 Rd., vilde Udgiften blive 23 Kr. 62 Ore. Gaa vi op til 8,000 Kr., som jo er 4,000 Rd., hvad der jo ogsaa hører til Smaalaan, bliver Udgiften 30 Kr. 13 Ore. Og gaa vi

op til 12,000 Kr., som ingen stor Sum er, vil det blive en Lettelse af 55 Kr. 62 Ore. Er det nu saadanne Smaabeløb? Tror det ærede Medlem, at de smaa Landbrugere, som have en Gjæld paa 12,000 Kr., hvad jo ikke er Meget, naar de staa og have al den Gjæld, de kunne magte, ville betragte det som Smaating? Den ærede Minister kommer med Konverteringsloven, ved hvilken der forjættes os, at ikke alene Statskassen vil tjene Penge ved Konverteringen, hvad der er givet, men at den vil blive et Stød til, at der konverteres rundt omkring, og tror det ærede Medlem da, at det er Smaating, det saa dreier sig om, at det kun er Ubetydeligheder, Noget, vi ikke behøve at befatte os med? Nei, jeg vil minde de Herrer om det gamle Ordsprog: Den, der har Skoen paa, veed bedst, hvor den trykker. Derfom det ærede Medlem virkelig var af disse smaa Jordbrugere, levede iblandt dem paa nært Hold hver Dag, vilde han gjøre den Erfaring, at Forholdene virkelig ere saadanne, at det sandelig ikke er Smaating at komme af f. Ex. med 55 Kr. 62 Ore, naar man vil konvertere Laan paa 6,000 Rd., 12,000 Kr. Jeg skal anmode det ærede Medlem om at støtte os, at vi kunne faae Husmændene hjulpsne. Jeg skal sige, hvorledes han praktisk kan komme assistet med det, og jeg er vis paa, at det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgtreds (Thorup), som har en endnu rigere Erfaring end jeg paa dette Omraade, vil være enig med mig i, at det er udmærket, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds vil være god Kammerat med os her. Vi have jo Husmændstrediforeningerne, og der er gjort meget Væsen af, at Husmændene fik en saadan Lettelse, at de ved Stiftelsen af deres Laan fik Burderingen afholdt af Statskassen. Men, mine Herrer, det er kun Sandhed med Modifikation. Om trent Halvdelen af det Beløb, Statskassen giver til Husmændene i Burderingsgodtgørelsen, faar Statskassen ind i Form af Gebyr for Pantebogsattester. Derfor siger jeg, vil det ærede Medlem være med til at gjøre Noget for Husmændene? Vil han være med til at faae et Lovforslag fremmet om, at Pantebogsattester, som Husmændene skulle have, naar de skulle laane, kunne faaes gratis? Jeg skal saa være villig til at være Medforslagsstiller af et saadant Forslag, og naar vi have et saa indflydelsesrigt Medlem som det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgtreds med os, antager jeg, vi kunne være temmelig sikke paa, at de Herrer paa den anden Side ville gaa med til en saadan Lettelse for Husmændene. Er der ikke Andet i Veien end at faae Husmændene praktisk